

VERGİDE “İYİ HAL KAĞIDI” UYGULANABİLİR Mİ?

İlhamî BÜLBÜL
Vergi Denetmen Yrd.

Vergi mahremiyeti, mükellefler hakkında edinilen bilgilerin üçüncü şahıslara aktarılmasını önleyen ve beyan esasına dayalı vergilendirme sistemlerinin güvenliğini sağlayan önemli bir mekanizmadır.

Ancak, günümüzün ekonomik koşullarında mükellefler alışveriş yaptıkları veya taahhülle bulundukları veyahut kendilerine taahhülle bulunan şahısların vergilendirme ve mali yönden güvenilir olup olmadıklarını bilmek ihtiyacını duymaktadırlar. Bu ihtiyacın giderilmesi dürüst işletmelerin vergi güvenliği açısından önem arz etmektedir.

Vergilendirme sistemimizde idarenin mükellefleri denetleyen birçok oto kontrol mekanizması bulunmakla birlikte mükelleflerin birbirlerini denetleyebilecekleri bir oto kontrol mekanizması henüz geliştirilmemiştir. Sistemdeki bu boşluğun giderilmesi için mükelleflerin isteği üzerine kendisine verilecek ve istenilmesi halinde mükellef tarafından üçüncü şahıslara ibraz edilebilecek bir belgenin geliştirilmesi zarureti bulunmaktadır. Bu belge dürüst ve iyi niyetli vergi mükelleflerini koruyarak, ticari hayatın düzenli işlemesine yardımcı olabilecek bilgileri içerecek şekilde düzenlenmelidir.

Bu belge ile, ödevlerini eksiksiz yerine getiren mükellefler, kendilerinin mali yönden güvenilir olduklarını kanıtlayabilecekleri gibi durumlarından şüphelendikleri mü-

kelleflerden bu belgeleri isteyerek mali durumları hakkında bilgi sahibi olabileceklerdir.

Ayrıca uygulama vergi kayıp ve kaçağının en önemli nedenleri arasında yer alan sahte ve muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belge tanzimi ve kullanımının önlenmesi, borsadaki tescil işlemlerinin daha sağlıklı yapılması, K.D.V. iade işlemlerindeki sürecin kısaltılması gibi birçok önemli uygulamada mükelleflerin kendilerinin veya kendilerine belge düzenliyenlerin güvenilir olduğunu kanıtlayabilmeleri idarenin inceleme yükü ve diğer idari işlemlerde olumlu yönde azalma sağlayabilir.

Bu husus ceza uygulamasında, mükelleflerin iyi niyetlerinin varlığını ispat edeceğinden kesilecek cezaların tayininde de rol oynayabilir. Şöyleki; mükellefin emtia alımı yaptığı şahıslardan sözkonusu belgeyi istemiş olmasına rağmen daha sonra yapılan tespitlere binaen sahte olduğu belirlenen bir alış faturasından dolayı tarh edilecek vergiler üzerinden kesilecek cezanın tayininde mükellefin iyi niyeti dikkate alınabilecektir.

Bu uygulamanın vergilendirme sistemimize kazandırılmasında birçok faydanın bir arada gerçekleşeceği kanaatindeyiz.